

عنوان و نام پدیدآور: حکمرانی شایسته از منظر قرآن کریم: محصول سخنرانی های نشست علمی حکمرانی شایسته از منظر قرآن کریم اسفند ۱۳۹۱ / نویسندگان محمدجواد ارسطا ، مهدیه سادات مستقیمی ، تقی دشتی ؛ تهیه کننده موسسه صراط مبین.

مشخصات نشر: قم: بیت الاحزان فاطمه (ع)، ۱۳۹۲ .

مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.

شابک: ۲۸۰۰۰ ریال : ۱۶-۳-۶۴۷۹-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: اسلام و دولت - جنبه های قرآنی

شناسه الازده: مستقیمی، مهدیه سادات

رده بندی کنگره: ۸۱۳۹۲ ح ۴ الف / BP۲۳۱

○ **نام کتاب:** **حکمرانی شایسته از منظر قرآن کریم**

○ **تهیه شده توسط:** **موسسه صراط مبین**

○ **نویسندگان:** **محمد جواد ارسطا- مهدیه سادات مستقیمی- تقی دشتی**

○ **ویراستار:** **علی اکبر عبدالاحدی مقدم**

○ **ناشر:** **بیت الاحزان فاطمه (ع)**

○ **نوبت چاپ:** **اول / ۱۳۹۲**

○ **تیراژ:** **۱۰۰۰ نسخه**

○ **شابک:** **۹۷۸-۶۰۰-۶۴۷۹-۱۶-۳**

○ **قیمت:** **۲۸۰۰ تومان**

مراکز پخش:

قم / موسسه فرهنگی مطالعاتی صراط مبین / تلفکس: ۳۲۹۰۶۴۰۴-۵

«حق چاپ برای موسسه محفوظ است»

حکمرانی شایسته

از منظر قرآن کریم

(محصول سخنرانی‌های نشست علمی حکمرانی شایسته)

از منظر قرآن کریم - اسفند ۱۳۹۱)

فهرست مطالب

درآمد	۶
مقدمه:	۸

فصل اول

تبیین مفهوم ویژگی‌های حکمرانی شایسته

مقدمه:	۱۲
تعریف حکمرانی:	۱۳
تعریف حکمرانی شایسته:	۱۴
پیشینه نظری حکمرانی شایسته:	۱۵
شاخص‌های حکمرانی شایسته:	۱۵

فصل دوم

حکمرانی شایسته در «عظیم‌ترین آیه قرآن»

چکیده:	۲۲
مقدمه:	۲۴
نکته اول:	۲۷
نکته دوم:	۳۰

۳۳	 نکته سوم:
۳۷	 نکته چهارم:
۳۸	 نکته پنجم:
۴۱	 نکته ششم:
۴۴	 نکته هفتم:
۴۸	 نکته هشتم:
۵۴	 فهرست منابع:

فصل سوم

تحلیل معنای حکمرانی شایسته

۵۸	 بند اول: تحلیل معنای حکمرانی شایسته
۶۰	 بند دوم: مروری بر شاخصه‌های قرآنی حکمرانی شایسته
۶۹	 بند سوم: عدالت به مثابه روح ساری در شاخصه‌های حکمرانی شایسته قرآن
۷۶	 بند چهارم: شئون اصلی حکمرانی
۷۸	 بند پنجم: بازخوانی پارادایم عدالت در شئون چهارگانه حکمرانی
۸۴	 بند ششم: عدالت به مثابه پارادایم حقوق و حکمرانی به مثابه ضامن اعطای حقوق
۸۵	 بند هفتم: عدالت به عنوان پارادایم اخلاق و حکمرانی به مثابه ضامن اجرای اخلاق
۸۹	 بند هشتم: تحلیل گستره مفهوم عدالت در زبان قرآن
۹۱	 بند نهم: موجبات تحقق عدالت در قلمرو حکمرانی شایسته

درآمد

پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، نوید بخش آغاز عصر جدیدی در حکمرانی بوده است. و پس از قرن‌ها، پیوند سیاست و دیانت و همچنین درهم تنیدگی جمهوریت و اسلامیت در یک نظام سیاسی، نشان از آن داشت که باید راهی جدید را پیمود.

اما از سوی دیگر بنا به دلایلی همچون عدم تجربه حکومت‌داری توسط شیعه، مباحث مربوط به موضوعات و مسائل حکومت اسلامی با قوت کمتری در آثار علمی اندیشمندان و صاحب‌نظران شیعی، بررسی گردیده است. با پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار حکومتی اسلامی با محوریت ولایت فقیه، نیازهای علمی جدیدی پیش روی اندکانش گشوده شد که توجه هر چه بیشتر مجامع، نهادها و موسسات علمی را برای عنا بخشی به بنیان‌های نظری در این زمینه می‌طلبد.

«موسسه صراط‌مبین» با آگاهی کامل از لزوم تدقیق اندیشه‌ورزانه در موضوعات و مسائل حکومت اسلامی به ویژه اصل ولایت فقیه، در تلاش است تا حرکتی را با استفاده از ظرفیت اساتید و صاحب‌نظران حوزوی و دانشگاهی شروع نماید و امیدوار است تا با انجام فعالیت‌های علمی و

پژوهشی مانند: برگزاری نشست‌های علمی، تشکیل حلقات و دوره‌های تخصصی حکومت اسلامی و ولایت فقیه، تدوین و نشر کتب علمی و ترویجی، ارائه محصولات علمی در عرصه فضای مجازی و ... نقش خود را - و لو اندک - در تحقق اندیشه‌های ائمه معصومین علیهم‌السلام در ایجاد حکومت اسلامی شایسته با تمام مولفه‌ها و سنجه‌های آن ایفا نماید و بر اساس رهنمودهای آن پیر سفر کرده - حضرت امام خمینی رحمته‌الله - و مقام معظم رهبری، نوید بخشی فصل جدیدی از پژوهش‌ها و فعالیت‌های علمی حوزه حکومت اسلامی و اصل ولایت فقیه باشد.

مقدمه:

تولید و ترویج اندیشه حکمرانی شایسته در اسلام، امری خطیر و زیربنایی است که متأسفانه تا به حال با غفلت محافل علمی مسلمین به ویژه اندیشمندان شیعی همراه بوده است. عقیده ما این است که در متون اصیل اسلامی، مبانی نظری لازم برای هدایت جامعه به سوی کمال و پیشرفت وجود دارد و باید با بررسی های عالمانه و تکاپوهای اندیشمندان، احصاء، تدوین و ارائه شوند تا مورد استفاده جوامع بشری به ویژه مسلمانان قرار گیرند.

به عبارت دیگر وظیفه خطیر محافل علمی جوامع اسلامی این است که آموزه های اصیل اسلامی را به صورت روشمند و متناسب با نیازهای روز عرضه کنند تا آن چه خود داریم از بیگانه نماندیم.

البته بهره گیری از علوم و تجارب بشری نیز مورد تأکید دین مبین اسلام است^۱ و در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران^۲ نیز مورد اشاره قرار گرفته است.

موسسه صراط مبین در راستای تحقق این آرمان بزرگ، اقدامات متعددی را در موضوع حکومت اسلامی شروع کرده است. یکی از برنامه های مهم

۱- مراجعه شود به حدیث معروف «اطلبوا العلم ولو بالصدقه» و احادیث دیگر در این موضوع.

۲- اصل دوم قانون اساسی یکی از راه های رسیدن نظام جمهوری اسلامی به اهداف تعیین شده در قانون اساسی را استفاده از علوم، فنون و تجارب بشری معرفی کرده است.

این موسسه برگزاری نشست‌ها و حلقه‌های علمی با شرکت اساتید و اصحاب علم و قلم است.

اثر پیش رو، محصول نشست علمی «حکمرانی شایسته از منظر قرآن کریم» است که با مشارکت اساتید، طلاب، دانشجویان و محققین، بیست و سوم اسفند سال ۱۳۹۱ در شهر مقدس قم برگزار شد و بازتاب زیادی در خبرگزاری‌ها پیدا کرد.

در این نشست که دبیر علمی آن دکتر تقی دشتی و سخنرانانش حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر ارسطا و خانم دکتر مستقیمی بودند، مطالب ارزنده‌ای در موضوع حکمرانی شایسته در قرآن کریم مطرح شد که پس از تکمیل مباحث توسط اساتید، مقالات حاصل در این اثر به چاپ رسید. امیدواریم این حرکت، فتح بابی برای طرح و گسترش مباحث علمی اسلامی در موضوع حکومت اسلامی باشد.

موسسه صراط مبین آماده دریافت نظرات ارزشمند اساتید و محققین محترم برای ارتقای نقش خود در این زمینه می‌باشد.

و من الله التوفیق

مدیر موسسه صراط مبین - مردادماه ۱۳۹۲